Reosiguravači nude rešenja i za finansijske izazove osiguravača

STRUKTURIRANI PROIZVODI REOSIGURANJA (engl. *Structured Reinsurance Solutions* ili *Advance Reinsurance Solutions*) predstavljaju visoko prilagođena finansijska i matematička rešenja koja kombinuju tradicionalni prenos osiguranog rizika sa tehnikama finansijskog inženjeringa i upravljanja kapitalom. Premija koju su reosiguravači primili zahvaljujući ovim proizvodima značajno prevazilazi premiju od klasičnih proizvoda reosiguranja i u 2025. godini je dostigla hiljadu milijardi američkih dolara.

Za razliku od tradicionalnog reosiguranja koje se uglavnom fokusira na pokriće velikih šteta na godišnjem nivou, strukturirani proizvodi posmatraju rizik holistički i na duži rok. Njihov primarni cilj je smanjenje volatilnosti u bilansu uspeha osiguravača, optimizacija regulatornog kapitala naročito u režimu Solventnost II i efikasnije upravljanje likvidnošću. Strukturirani ugovori često uključuju elemente kao što su višegodišnje trajanje, provizije od dobiti, finansiranje premija, račune na kojima se akumulira višegodišnje iskustvo, klizne skale provizija koje se plaćaju osiguravačima, kao i koridore šteta i ograničenja racija šteta.

Najveći globalni reosiguravači, poput kompanija Munich Re, Swiss Re i Hannover Re nude ove proizvode kroz nekoliko ključnih mehanizama.

Višegodišnji ugovori su obavezni umesto obnavljanja svake godine. Ovi ugovori obično traju od tri do pet godina. To omogućava osiguravaču da stabilizuje finansijske rezultate kroz duži vremenski period, jer se gubici iz jedne loše godine kompenzuju profitom iz uspešnijih godina. Višegodišnje reosiguranje viška štete (engl. excess of loss) pruža isplativu zaštitu za standardne niže slojeve rizika u kojima se dešava veliki broj

Piše: **dr BRANKO PAVLOVIĆ**, *član IO Globos osiguranja i predsednik Udruženja aktuara Srbije*

šteta. Višegodišnje reosiguranje agregatnog viška štete poboljšava kontrolu učestalosti šteta. Višegodišnje reosiguranje sa ograničenjem ukupnih šteta (engl. stop loss) pruža zaštitu za celokupno poslovanje kompanije ili za određene vrste osiguranja.

Integrišu se često više vrsta osiguranja u jedan ugovor, tako što se pokriće spaja za npr. imovinu, odgovornost i transport u jedinstveni agregatni limit. Time se postiže diversifikacija unutar samog ugovora za jednog osiguravača.

Postoji mogućnost podele profita između reosiguravača i osiguravača. Ako osiguravač ostvari manje šteta nego što je predviđeno, ugovor sadrži klauzule prema kojima reosiguravač vraća deo premije osiguravajućoj kompaniji.

Višegodišnje iskustvo sa premijama i štetama se može akumulirati na jednom računu umesto da se reosiguravač i osiguravač kvartalno raskusuravaju. Na taj račun se evidentiraju uplaćene premije i isplaćene štete, što ugovor čini transparentnijim i bližim konceptu delimičnog samooosiguranja uz zaštitu od ekstremnih gornjih gubitaka. Glavna svrha ovog proizvoda je da prati stabilnost, prihode i rashode konkretnog ugovora kroz višegodišnji period, omogućavajući osiguravaču i reosiguravaču da dele krajnji finansijski rezultat. Takođe, sredstva koja se nalaze na ovom računu ostvaruju kamatu koja se pripisuje stanju na računu.

Strukturirano reosiguranje može imati ključnu ulogu u upravljanju zahtevima koji se tiču solventnosti. Proporcionalni ili neproporcionalni ugovori mogu da pomognu u smanjenju zahteva za kapitalom i poboljšanju regulatornih pokazatelja u okruženjima gde se kapital određuje na osnovu rizika kao što je Solventnost II. Prilagođena pokrića rizika proporcionalno podeljena između reosiguravača i osiguravača (engl. quota share) smanjuju rizike vezane za premije i rezerve i snižavaju zahteve za kapitalom. Pokrića za katastrofalne štete ublažavaju uticaj čestih prirodnih katastrofa radi podrške efikasnosti kapitala.

Postoje i agregatne napredne strukture zadržavanja osmišljene za stabilnost dividendi akcionara osiguravajućih kompanija. Ova pokrića su posebno interesantna za klijente koji žele da upravljaju izloženošću rizicima u portfolijima i poboljšaju finansijsku otpornost.

Sva ova rešenja se kreiraju za velike osiguravajuće kompanije koje žele da optimizuju troškove kapitala i izbegnu skupe tradicionalne cikluse na tržištu reosiguranja ili male osiguravajuće kompanije koje žele da zaštitite svoj ograničeni kapital od serije vezanih šteta.

U Srbiji ova rešenja nisu puno zastupljena, ali se očekuje da će se u budućnosti sve više koristiti na zadovoljstvo reosiguravajućih kompanija, osiguravajućih kompanija i njihovih akcionara, naročito sa pojavom novih reosiguravajućih kompanija koje sve više posluju na domaćem tržištu.